

Fakta om pneumokoksygdom og vaccination

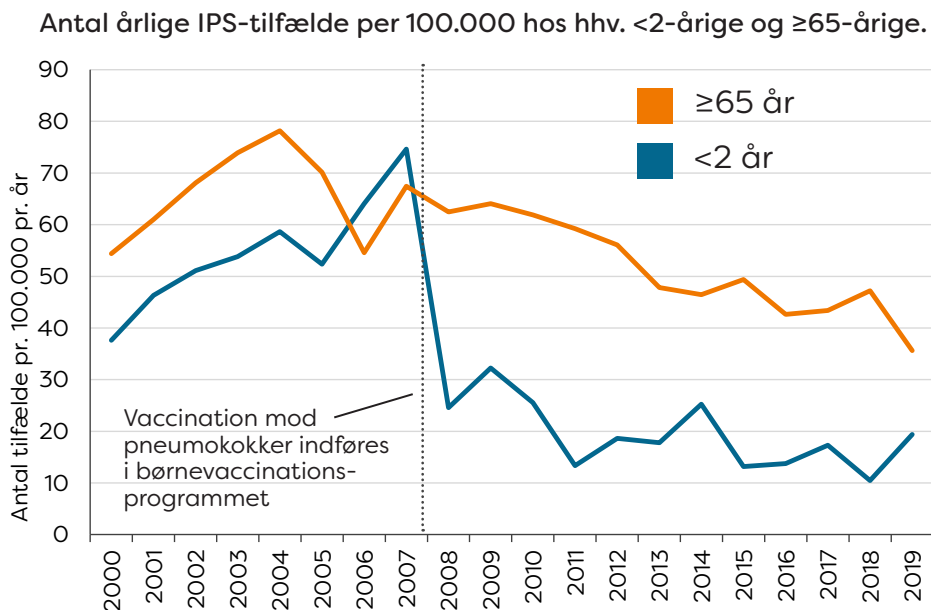
Infektion med pneumokokker kan bl.a. forårsage lungbetændelse samt invasiv pneumokoksygdom (IPS) som meningitis og/eller blodforgiftning

Pneumokoksygdom

Pneumokokker kan være skyld i mange forskellige sygdomme. Både alvorlige som meningitis og blodforgiftning, og mindre alvorlige som mellemørebetændelse og bihulebetændelse.

Pneumokokker er den hyppigste årsag til indlæggelseskrævende lungebetændelse hos voksne (20%).

Forekomsten af IPS er højest hos børn under 2 år og hos ældre. I 2018 var der 800 tilfælde af IPS i Danmark. Under covid-19epidemien har forekomsten af IPS været faldende, og i 2021 blev der registreret 353 tilfælde af IPS i Danmark. I 2022 var der 553 tilfælde af IPS og forekomsten lader derfor til at være stigende igen.

Vaccination af børn gavner også ældre

IPS rammer hyppigst små børn og ældre. Siden vaccination mod pneumokokker blev en del af børnevaccinationsprogrammet i 2007, er der sket et stort fald i antallet af tilfælde hos børn under 2 år.

Der er samtidig sket et fald i forekomsten af IPS blandt personer, der er 65 år og derover. Dette skyldes den flokimmunitet, som vaccinen er årsag til.

Vaccination mod pneumokoksygdom

Der findes ca. 100 forskellige typer pneumokokbakterier. Der findes ikke en vaccine, som beskytter mod alle typerne.

I Danmark er der markedsført fire vacciner, som beskytter mod hhv. 13 (PCV13), 15 (PCV15), 20 (PCV20) og 23 (PPV23) pneumokoktyper. Der er overlap mellem vaccinerne.

16% af IPS-tilfælde hos borgere i alderen 65 år og derover skyldes de 13 pneumokoktyper, der indgår i PCV13, mens **62%** af IPS-tilfældene skyldes de 20 pneumokoktyper, der indgår i PCV20.

Hvem kan vaccineres?

Efter at pneumokokvaccinationsprogrammet til personer fyldt 65 år og til personer i øget risiko for IPS er ophørt den 15. januar 2023, kan der kun vaccineres mod IPS udenfor børnevaccinationsprogrammet ved egen betaling.

72% af IPS-tilfælde hos personer i alderen 65 år og derover skyldes de 23 pneumokoktyper, som PPV23 beskytter mod.

Borgere under 65 år i særlig høj risiko og borgere fyldt 65 år med visse kroniske sygdomme kan dog få klauuleret tilskud til vaccination.

Læs mere om: [Tilskud til vacciner for visse persongrupper - Sundhedsstyrelsen](#)